

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені М. П. ДРАГОМАНОВА

ШЕРЕМЕТЬЄВА Світлана Геннадіївна

УДК 378.011-051:62/69:374

**ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ
ДО ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
У ПОЗАШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ**

13.00.02 – теорія та методика навчання технологій

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата педагогічних наук

Київ – 2017

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана в Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова, Міністерство освіти і науки України.

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук, доцент
БИКОВСЬКИЙ Тімур Валерійович,
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова,
доцент кафедри загальнотехнічних дисциплін

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор
АВРАМЕНКО Олег Борисович,
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини,
професор кафедри техніко-технологічних дисциплін,
охорони праці та безпеки життєдіяльності;

кандидат педагогічних наук, доцент
ПАВХ Стефанія Петрівна,
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка, доцент
кафедри технологічної освіти та охорони праці.

Захист відбудеться 10 жовтня 2017 р. о 14 год. 00 хв. на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 26.053.19 в Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова за адресою: 01601, м. Київ, вул. Пирогова, 9.

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова за адресою: 01601, м. Київ, вул. Пирогова, 9.

Автореферат розіслано 08 вересня 2017 р.

**Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради**

Т. Б. Гуменюк

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. В умовах розвитку української держави одним з найважливіших завдань педагогічної науки і практики є висока якість національної системи освіти.

Вагоме місце в системі освіти України посідає позашкільна освіта, яка забезпечує високоефективне виховання, навчання, розвиток і соціалізацію підростаючого покоління.

Державна політика у сфері позашкільної освіти регламентується Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», «Про охорону дитинства» та іншими нормативно-правовими документами.

Сучасна практика позашкільної освіти включає понад 3 тис. позашкільних навчальних закладів, у яких за різними напрямками позашкільної освіти навчається понад 3 млн. учнів, вихованців, слухачів.

Процес реформування освіти, зокрема позашкільної, що триває в Україні обумовлює пошук нових ідей функціонування позашкільних навчальних закладів, запровадження нових педагогічних технологій щодо творчого розвитку дітей і молоді. Повне розкриття творчого й інтелектуального потенціалу особистості залежить від характеру і спрямованості освітньої діяльності.

Встановлено, що однією із головних умов забезпечення високої якості позашкільної освіти є її кадрове забезпечення, підвищення якості підготовки майбутніх педагогічних працівників позашкільних навчальних закладів.

У зв'язку з цим одним із головних завдань вищої педагогічної освіти є не тільки надання майбутнім педагогічним працівникам позашкільних навчальних закладів певної системи знань, формування в них професійних вмінь і навичок, а й розробка і впровадження сучасної структури і змісту професійної підготовки майбутніх педагогів позашкільної освіти, оволодіння ефективними і раціональними методиками педагогічної діяльності.

Вагоме значення у підготовці майбутніх учителів технологій для системи позашкільної освіти є підготовка, що здійснюється у вищих навчальних педагогічних закладах на першому (бакалаврському) і другому (магістерському) рівнях вищої освіти за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальністю 014 Середня освіта. Трудове навчання і технології. Це обумовлено тим, що зміст підготовки майбутніх педагогів за цією спеціальністю найбільш відповідає змісту позашкільної освіти.

Аналіз наукових і методичних джерел з питань професійної підготовки педагогів позашкільної освіти засвідчує наявність широкого спектра досліджень її різних аспектів.

Питання виховання підростаючого покоління в системі позашкільної освіти досліджували видатні вчені і педагоги П. П. Блонський, А. С. Макаренко, В. О. Сухомлинський, К. Д. Ушинський, С. Т. Шацький та ін.

Наукове обґрунтування теоретико-методичних основ позашкільної освіти, діяльності позашкільних навчальних закладів представлено в працях українських вчених О. В. Биковської, Т. І. Сущенко, Г. П. Пустовіта, В. О. Рибалки, В. В. Вербицького та ін.

Теоретико-методичним основам професійної підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій присвячені дослідження В. В. Борисова, Т. В. Биковського, І. С. Войтовича, А. М. Гедзика, І. В. Жерноклеєва, Т. Б. Гуменюк, В. І. Гусєва, Р. С. Гуревича, В. М. Жучкова, А. В. Касперського, О. М. Коберника, І. М. Ковчиної, М. С. Корця, Г. Є. Левченка, В. М. Мадзігона, Л. Л. Макаренко, М. П. Малежика, В. П. Овечкина, Л. В. Оршанського, С. П. Павх, В. П. Сергієнка, В. К. Сидоренка, Л. А. Сидорчук, В. М. Слабка, В. В. Стешенка, Г. В. Терещука, В. П. Титаренко, В. П. Тименка, Д. О. Тхоржевського, Ю. Л. Хотунцева, В. В. Юрженка, С. М. Яшанова та ін.

Водночас на сьогодні залишається протиріччя між розвитком системи позашкільної освіти, діяльністю позашкільних навчальних закладів і недостатнім кадровим забезпеченням, відсутністю системної підготовки майбутніх педагогічних працівників до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах.

З огляду на вищезазначене, було обрано тему дослідження: **«Підготовка майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах»**.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження виконане відповідно до плану науково-дослідної роботи Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, науковий напрям «Теорія та технологія навчання і виховання в системі освіти» (протокол № 5 від 28.01.2004 р.).

Дана наукова робота пов'язана з дослідженням «Теоретико-методичні основи позашкільної освіти в Україні» (державний реєстраційний номер 0108U011032), що проводилося відповідно до Розпорядження Президента України від 26.06.2008 р. № 207/2008–рп «Про надання грантів Президента України для підтримки наукових досліджень молодих вчених» та дослідженням «Розроблення змісту підготовки педагогічних працівників для позашкільної освіти в Україні» (державний реєстраційний номер 0111U008209) відповідно до Указу Президента України від 20.05.2011 р. № 592/2011 «Про призначення грантів Президента України для підтримки наукових досліджень молодих вчених на 2011 рік» за підтримки Державного фонду фундаментальних досліджень.

Тему дисертації затверджено Вченою радою Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (протокол № 8 від 18.02.2010 р.) та узгоджено бюро Міжвідомчої ради з координації наукових досліджень з педагогічних і психологічних наук в Україні (протокол № 5 від 15.06.2010 р.).

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати, розробити та експериментально перевірити структуру і зміст підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах.

Для досягнення поставленої мети визначені такі **завдання дослідження**:

1. Проаналізувати стан підготовки майбутніх учителів технологій для системи позашкільної освіти у теорії і педагогічній практиці.

2. Представити історико-педагогічні аспекти підготовки майбутніх педагогів до роботи у позашкільних навчальних закладах на прикладі Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.

3. Визначити структуру підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах.

4. Розробити зміст, форми та методи підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах.

5. Експериментально перевірити рівень підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах.

Об'єкт дослідження – фахова підготовка учителів технологій.

Предмет дослідження – підготовка майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах.

Методологічною та теоретичною основою дослідження є:

– концептуальні положення про освіту, які впливають із законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про позашкільну освіту», Національної доктрини розвитку освіти, Державної національної програми «Освіта» (Україна ХХІ століття), Концепції позашкільної освіти та виховання, Положення про позашкільний навчальний заклад тощо;

– фундаментальні положення філософії освіти (В. П. Андрущенко, В. П. Бех, Г. І. Волинка, І. А. Зязюн, В. Г. Кремень, М. І. Михальченко, В. О. Огнев'юк, В. О. Романенко та ін.);

– фундаментальні положення теорії особистості (Б. Г. Ананьєв, Л. С. Виготський, О. М. Леонт'єв, В. О. Моляко, К. К. Платонов, С. Л. Рубінштейн, Б. М. Теплов та ін.);

– загальнотеоретичні основи позашкільної освіти (В. П. Вахтеров, Г. М. Ващенко, Н. К. Крупська, А. С. Макаренко, Є. М. Мединський, І. І. Огієнко, С. Ф. Русова, С. О. Сірополко, В. О. Сухомлинський, Н. Ф. Харінко, В. І. Чарнолуський, С. Т. Шацький та ін.);

– концептуальні положення і прикладні розробки з професійної підготовки майбутніх учителів трудового навчання, технологій (В. В. Борисов,

Т. В. Биковський, І. С. Войтович, А. М. Гедзик, І. В. Жерноклеєв, Т. Б. Гуменюк, В. І. Гусєв, Р. С. Гуревич, В. М. Жучкова, А. В. Касперський, І. М. Ковчина, О. М. Кoberник, М. С. Корець, Г. Є. Левченко, В. М. Мадзігон, Л. Л. Макаренко, М. П. Малежик, Л. В. Оршанський, С. П. Павх, В. П. Сергієнко, В. К. Сидоренко, Л. А. Сидорчук, В. М. Слабко, В. В. Стешенко, Г. В. Терещук, В. П. Титаренко, В. П. Тищенко, Д. О. Тхоржевський, Ю. Л. Хотунцева, В. В. Юрженко, С. М. Яшанов та ін.);

– концептуальні положення і висновки з позашкільної освіти, навчання, виховання, розвитку та соціалізації учнів у позашкільних навчальних закладах (О. В. Биковська, Л. К. Балясна, В. В. Вербицький, А. Й. Капська, Б. С. Кобзар, М. Б. Коваль, О. В. Литовченко, І. М. Мельникова, Г. П. Пустовіт, А. Й. Сиротенко, Т. І. Сущенко та ін.).

Для вирішення поставлених завдань було застосовано комплекс **методів дослідження**:

теоретичні: огляд та аналіз наукової літератури з питань вищої і позашкільної освіти: філософської, історичної, психологічної, педагогічної, методичної, який було використано при з'ясуванні теоретичних засад професійної підготовки майбутніх учителів технологій; опрацювання чинної нормативної документації: законів України, постанов Кабінету Міністрів України, наказів Міністерства освіти України та інших нормативно-правових документів щодо формування вимог до навчально-методичної документації; методи порівняння, узагальнення, систематизації теоретичних та дослідних даних, що було використано при розробці організаційної структури і змісту підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах;

емпіричні: спостереження, оцінювання, педагогічний експеримент, аналіз навчального процесу, анкетне опитування викладачів та студентів вищого навчального закладу; обґрунтування змін в підвищенні якості підготовки майбутніх учителів технологій для обробки результатів педагогічного експерименту; апробація навчально-методичного забезпечення з метою виявлення рівня підготовки майбутніх учителів технологій.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що:

вперше визначено й теоретично обґрунтовано структуру і зміст підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах; встановлено основні компоненти змісту професійної підготовки майбутніх педагогів (освітній, діяльний, творчий та мотиваційний); визначено критерії і показники професійної компетентності майбутнього педагога позашкільної освіти;

удосконалено сутність поняття «підготовка майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах»;

організацію навчального процесу з підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах; форми і методи підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах;

дістало подальший розвиток положення щодо підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах; організаційного та науково-методичного забезпечення підготовки учителів технологій, позашкільної освіти.

Практичне значення результатів дослідження полягає у розробці змісту підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах, що відображено у навчальних планах, програмах підготовки магістра галузі знань 0101 Педагогічна освіта, спеціальності 8.01010301 Технологічна освіта, спеціалізації «позашкільна освіта», а також за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальністю 014 Середня освіта. Трудове навчання і технології, спеціалізацією «позашкільна освіта», інформаційних та програмних матеріалів для студентів і викладачів, методичних рекомендацій.

Матеріали дослідження можуть бути використані у фаховій підготовці майбутніх учителів технологій, вищій та позашкільній освіті.

Впровадження результатів дослідження. Основні положення дисертаційного дослідження впроваджено у навчальний процес Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (довідка № 14 від 21.04.2016 р.), Кам'янець-Подільського національного університету імені І. І. Огієнка (довідка № 112 від 30.12.2016 р.), діяльність Міжнародної асоціації позашкільної освіти (довідка № 64 від 25.05.2016 р.).

Апробація результатів дисертації. Матеріали дослідження постійно доповідалися та обговорювалися на засіданнях кафедри позашкільної освіти Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, конференціях, семінарах, «круглих столах» з питань професійної підготовки майбутніх учителів технологій, позашкільної освіти тощо.

Висновки і рекомендації доповідалися на наукових заходах:

міжнародних науково-практичних конференціях «Науково-методичні засади управління якістю освіти в університетах» (Київ, 2010, 2011), «Наукова еліта як соціально-економічний фактор розвитку держав в умовах глобалізації» (Київ, 2010), «Наукова еліта у розвитку держав» (Київ, 2012, 2014, 2016), «Основні напрями реформування технологічної та професійно-технічної освіти» (Київ, 2011), VII Міжнародній науково-практичній конференції пам'яті акад. Д. О. Тхоржевського, «Трудове навчання та технології»: сучасні реалії та перспектива розвитку» (Київ, 2017), IV Міжнародній науково-практичній конференції пам'яті чл.-кор. НАПН України В. К. Сидоренка, «Актуальні питання

графічної підготовки: теорія, практика та шляхи розвитку» (Київ, 2017), заочній конференції «Актуальні питання сучасної науки», (Taunton, USA, 2017);

всеукраїнській науково-практичній конференції «Університет – позашкільний навчальний заклад – загальноосвітній навчальний заклад» (Київ, 2010); II всеукраїнській науково-практичній конференції, присвяченій пам'яті академіка Д.О. Тхоржевського «Освітня галузь «Технологія»: реалії та перспективи» (Київ, 2012), Форумі з позашкільної освіти, загальних зборах Міжнародної асоціації позашкільної освіти (Київ, 2016).

Публікації. Основні результати дослідження відображені в 7 одноосібних наукових працях, а саме: 5 статей у наукових фахових виданнях, затверджених МОН України, 1 – у зарубіжному фаховому виданні, 1 – інших наукових та навчально-методичних виданнях.

Структура дисертації. Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел (270 найменувань), таблиць (12), рисунків (5). Загальний обсяг дисертаційної роботи становить 195 сторінок.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИСЕРТАЦІЇ

У вступі обґрунтована актуальність дисертаційної роботи, висвітлений її зв'язок з науковими програмами, планами, темами, визначено мету, завдання, об'єкт, предмет дослідження, представлено теоретико-методологічні основи, етапи, методи дослідження, розкрито наукову новизну, практичне значення одержаних результатів і особистий внесок здобувача, відображені відомості про апробацію та впровадження результатів дисертаційного дослідження.

У першому розділі «Історико-педагогічні аспекти підготовки майбутніх педагогів позашкільної освіти» розкрито теоретичні засади підготовки майбутніх учителів технологій у вищих навчальних закладах. Систематизовано й узагальнено досвід та виділено хронологічні етапи розвитку підготовки майбутніх учителів технологій до роботи у позашкільних навчальних закладах на прикладі НПУ імені М. П. Драгоманова.

Аналіз стану підготовки майбутніх учителів технологій для системи позашкільної освіти у теорії і педагогічній практиці свідчить про надзвичайну актуальність і вагомість дослідження. Проблема теоретичних засад професійної підготовки, позашкільної освіти, підготовки майбутніх педагогів до педагогічної діяльності, досліджувалися вітчизняними та зарубіжними вченими.

Узагальнення теоретичних підходів і аналіз практики показали, що підготовка майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах – це цілеспрямований процес і результат здобуття кваліфікації за спеціалізацією «позашкільна освіта».

Становлення і розвиток практики підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах має потужну історію. Вона характеризується соціальним замовленням на позашкільну освіту і необхідністю кадрового забезпечення позашкільних навчальних закладів педагогічними працівниками.

Нами проаналізовано і розкрито діяльність вищих навчальних закладів з підготовки педагогів позашкільної освіти на прикладі Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.

Розглядаючи історико-педагогічний генезис практики підготовки майбутніх учителів технологій до роботи у позашкільних навчальних закладах в НПУ імені М. П. Драгоманова у XX–XXI ст., на основі умовного поділу на періоди було виділено п'ять хронологічних етапів: I етап – 20-30-ті рр. XX ст. – 1976 р.; II етап – 1976–1993 рр.; III етап – 1993–2008 рр.; IV етап – 2008–2012 рр.; V етап – 2012 р. – по теперішній час.

Встановлено, що історія підготовки учителів трудового навчання, позашкільної освіти, креслення і технологій у Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова (тоді – Інститут народної освіти) розпочалася у 20-х рр. XX ст. з виникнення необхідності підготовки кадрів для позашкільних навчальних закладів та відкриття факультету позашкільної освіти.

У 1930 р. у НПУ імені М. П. Драгоманова, який на той час мав назву Київський інститут соціального виховання, відкривається позашкільний факультет. У 1933 р. на базі реорганізованого закладу було створено Київський державний педагогічний інститут, де функціонував позашкільний відділ і здійснювалася цілісна підготовка студентів до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах.

Наступний, другий етап було розпочато у 1976 р. з відкриття факультету загальнотехнічних дисциплін. Цей етап тривав до 1993 р. і характеризується становленням і розвитком підготовки вчителів загальнотехнічних дисциплін до роботи у позашкільних навчальних закладах.

Третій етап історії НПУ імені М. П. Драгоманова з підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах тривав з 1993 р. по 2008 р. У цей період відбулося перейменування у 1993 р. факультету загальнотехнічних дисциплін у педагогічно-індустріальний факультет, а потім у 2004 р. – в Інститут гуманітарно-технічної освіти.

Слідуючий, четвертий етап підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах тривав з 2008 р. по 2012 р. Він розпочався у 2008 р. із запровадження в Інституті гуманітарно-технічної освіти спеціалізації «позашкільна освіта» та рішення Вченої ради університету від 24.12.2008 р. про створення науково-дослідної лабораторії теорії і методики

позашкільної освіти з її відкриттям у 2009 р. відповідно до наказу Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова від 16.02.2009 р. № 87.

П'ятий етап системної підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах розпочався у 2012 р. і триває донині. Він був зумовлений необхідністю посилення кадрового забезпечення позашкільних навчальних закладів і, як результат, створенням кафедри позашкільної освіти НПУ імені М. П. Драгоманова, що стала першою заснованою в Україні з підготовки майбутніх педагогів системи позашкільної освіти. Кафедра була створена рішенням Вченої ради НПУ імені М. П. Драгоманова від 25.09.2012 р. та згідно з наказом університету від 01.10.2012 р. № 492 «Про створення кафедри позашкільної освіти НПУ імені М. П. Драгоманова», а її офіційне відкриття відбулось 24.12.2012 р. Перейменування у 2016 р. Інституту гуманітарно-технічної освіти в інженерно-педагогічний факультет посилило підготовку майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах.

Встановлено, що за час діяльності, НПУ імені М. П. Драгоманова підготував понад 6000 фахівців вищої кваліфікації для навчальних закладів, де вагома увага приділялася підготовці майбутніх педагогів для позашкільної освіти.

Таким чином, протиріччя між зростаючими вимогами до рівня підготовки учителя технологій та існуючим станом його підготовки до здійснення педагогічної роботи вимагає нового підходу до розробки структури і змісту підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах.

У другому розділі **«Удосконалення структури та змісту, форм і методів підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах»** досліджуються структура підготовки майбутніх педагогів позашкільної освіти. Також особливу увагу приділено розробці змісту, форм та методів підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах.

Аналіз інформаційних джерел і практики свідчить, що особливе значення у підготовці майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах має структура і зміст освіти.

Встановлено, що у сучасних умовах підготовка фахівців з вищою освітою здійснюється за відповідними освітньо-професійними, освітньо-науковими, науковими програмами на таких рівнях вищої освіти: початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти; перший (бакалаврський) рівень; другий (магістерський) рівень; третій (освітньо-науковий) рівень; науковий рівень.

У процесі дослідження з'ясовано, що ключовою у підготовці майбутніх учителів технологій для системи позашкільної освіти є підготовка, яка здійснюється на першому (бакалаврському) і другому (магістерському) рівнях

вищої освіти за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальністю 014 Середня освіта. Трудове навчання і технології, спеціалізацією «позашкільна освіта».

Виявлено, що найбільш ефективною є організаційна структура підготовки майбутніх педагогів позашкільної освіти, яка включає три рівні.

Так, перший рівень – це інформаційний, який реалізується протягом 1–4 семестрів на першому і другому курсах бакалаврського рівня. На цьому рівні відбувається ознайомлення майбутніх педагогів позашкільної освіти з основами майбутньої професійної діяльності, навчальним матеріалом із загальноосвітніх дисциплін, формування у них початкових умінь і навичок.

Наступний, другий, рівень є практичний. Він реалізується протягом 5–8 семестрів третього і четвертого курсів і передбачає у підготовці майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах конкретизацію навчального матеріалу за спеціалізацією «позашкільна освіта», поглиблення майбутніми педагогами позашкільної освіти знань, вмінь та навичок професійної діяльності.

Слід відмітити, що інформаційний і практичний рівень підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах здійснюється на бакалаврському рівні вищої освіти.

Третій рівень, фаховий, реалізується протягом 9–12 семестрів на магістерському рівні вищої освіти. Основна увага на цьому рівні у підготовці майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах приділяється профілізації, подальшому поглибленню навчального матеріалу, оволодінню системними знаннями, уміннями та навичками за спеціалізацією «позашкільна освіта».

Структура підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах представлена на рис. 1.

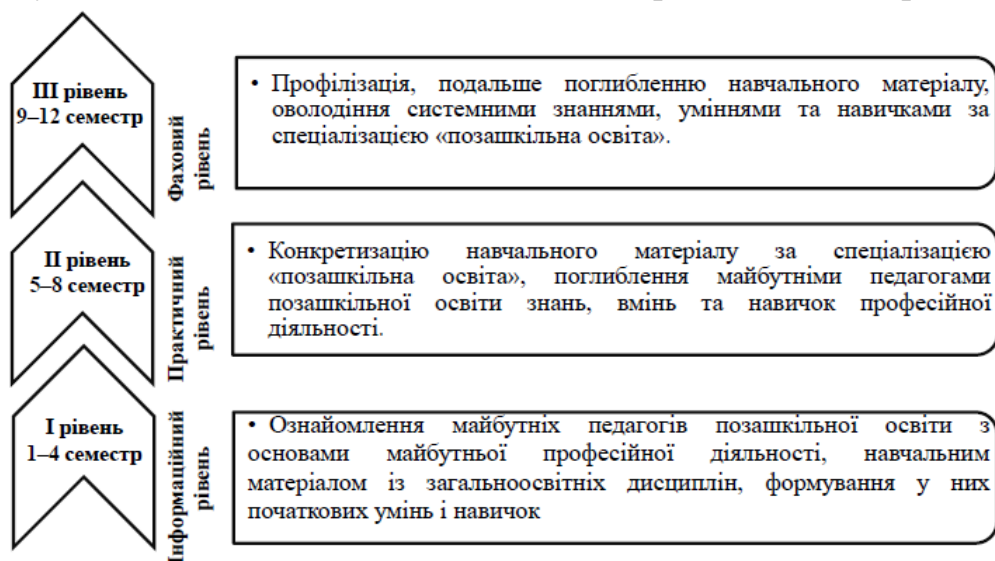

Рис. 1. Структура підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах

З'ясовано, що запровадження для підготовки майбутніх педагогів позашкільної освіти ступеневої структури потребує, в свою чергу, якісно нового змісту освіти, форм та методів роботи.

Особливу увагу у дослідженні нами було приділено магістерському рівню вищої освіти і розробці відповідного змісту, форм і методів роботи.

Так, у розробці сучасного змісту підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах нами використовувався структурно-компонентний підхід з виділенням основних компонентів.

У процесі дослідження встановлено, що зміст підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах складається з чотирьох взаємозв'язаних структурних компонентів, а саме: освітній, діяльний, творчий та мотиваційний.

Освітній компонент змісту підготовки передбачає засвоєння майбутніми педагогами позашкільної освіти сукупності загальноосвітніх, фундаментальних і фахових знань. Особливе значення має опанування теорією позашкільної освіти та проектуванням педагогічного процесу в позашкільних навчальних закладах.

Наступний, діяльний компонент змісту підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах передбачає формування у майбутніх педагогів комплексу практичних умінь і навичок організації та здійснення педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах, роботи у гуртках, групах та інших творчих об'єднаннях.

Слід відмітити, що творчий компонент змісту підготовки передбачає розширення досвіду творчої праці, розробку та виконання творчих завдань з питань позашкільної освіти. Враховуючи, що участь учнів у навчально-виховному процесі позашкільних навчальних закладів є добровільною, саме питання креативності, творчості у змісті підготовці майбутніх педагогів позашкільної освіти є надзвичайно важливими.

Мотиваційний компонент змісту підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах пов'язаний з мотиваційною сферою майбутнього педагога позашкільної освіти. Він виражає усвідомлене відношення студента до педагогічної діяльності, його ролі у вирішенні актуальних проблем підготовки підростаючого покоління. Особливе значення має розвиток моральних якостей, цінностей.

У ході роботи нами було розроблено відповідний зміст професійної підготовки майбутніх учителів технологій у вищому навчальному закладі, який знайшов відображення у відповідних навчальних планах і програмах. Серед них, навчальний план підготовки магістрів галузі знань 0101 Педагогічна освіта, спеціальності 8.01010301 Технологічна освіта, спеціалізації «позашкільна освіта», що регламентує загальний зміст підготовки майбутніх

учителів технологій, послідовність і терміни вивчення навчальних дисциплін, основні форми організації навчання, форми і терміни контролю знань.

Крім цього, у процесі дослідження, розробляючи зміст підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах, підготовлено програми навчальних дисциплін «Методична робота у позашкільних навчальних закладах», «Методика позашкільної освіти», «Управління позашкільним навчальним закладом» тощо.

Зазначимо, що відбір та формування змісту підготовки майбутніх учителів технологій здійснювався нами на основі загальних та специфічних дидактичних принципів, використання яких мало на меті досягнення таких головних завдань: формування особистості, яка буде навчатися впродовж усього життя; створення навчального середовища, яке базується на взаємній повазі та принципах демократії; забезпечення безперервності процесу інтелектуального розвитку й вироблення відповідних умінь (забезпечення зв'язку теорії та практики); гарантоване опанування всіма студентами академічних, етичних та практичних умінь і навичок.

Слід відмітити, що у підготовці майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах особливе місце займають форми і методи роботи. При цьому поряд з класичними формами і методами роботи доцільним є використання інноваційних. Серед них: тренінги, індивідуальне консультування, проблемний семінар, творчо-самостійна робота, спецкурс-практикум, екскурсії, ділова гра, дослідницька робота, майстер-клас, творчі конкурси тощо, а також різноманітні форми організації позааудиторної роботи.

Таким чином, обґрунтовано і розроблено структуру та зміст, форми і методи підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах, що підвищують рівень професійної підготовки молодих педагогів і сприяють покращенню кадрового забезпечення системи позашкільної освіти.

У третьому розділі **«Організація та результати експериментального дослідження»** представлено методику організації та результати проведення педагогічного експерименту. Експериментально перевірено рівень підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах.

Розроблена нами структура і зміст підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах потребували експериментальної перевірки і підтвердження з припущенням щодо позитивного впливу на рівень сформованості професійної компетентності. Враховуючи, що особливе значення у підготовці майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах має рівень сформованості професійної компетентності.

Встановлено, професійна компетентність як критерій підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах – майбутніх педагогів позашкільної освіти, охоплює результати навчання, рівень мотивації, особистісні якості тощо.

Враховуючи вищезазначене, нами виділено три компоненти професійної компетентності майбутнього педагога позашкільної освіти: знаннєвий, практичний і мотиваційний.

Знаннєвий компонент професійної компетентності майбутнього педагога позашкільної освіти свідчить про знання у сфері професійної педагогічної діяльності, творче та аналітичне мислення, вміння виділяти головне та оперувати педагогічними поняттями і термінами.

Практичний компонент професійної компетентності майбутнього педагога позашкільної освіти характеризує вміння застосовувати отримані знання у сфері професійної педагогічної діяльності на практиці, уміння прогнозувати результати діяльності, працювати з навчальним обладнанням, розробляти проектне завдання.

Мотиваційний компонент професійної компетентності майбутнього педагога позашкільної освіти розкриває рівень мотивації до педагогічної діяльності, виконання самостійної роботи, прояв індивідуальної активності, ініціативи, індивідуальне планування навчального навантаження майбутнього педагога позашкільної освіти, самостійний вибір варіативних дисциплін.

При проведенні експерименту використовувалася розроблена нами методика педагогічної оцінки рівня сформованості професійної компетентності майбутнього педагога позашкільної освіти.

Слід відмітити, що в основу методики було покладено структурно-компонентний метод педагогічної оцінки рівня сформованості професійної компетентності майбутнього педагога позашкільної освіти за знаннєвим, практичним і мотиваційним компонентами.

Згідно визначених показників та типових характеристик під час як констатувального, так і формувального експериментів була проведена педагогічна оцінка рівня сформованості професійної компетентності майбутнього педагога позашкільної освіти. Для оцінки рівня сформованості професійної компетентності за основу було обрано трирівневу систему з високим, середнім та низьким рівнями. Слід відмітити, що формування контрольних та експериментальних груп здійснювалося на рівноправних умовах шляхом випадкового відбору.

Констатувальний експеримент показав, що рівень сформованості професійної компетентності майбутнього педагога позашкільної освіти за знаннєвим, практичним і мотиваційним компонентами в зазначених групах був приблизно однаковий.

Формувальний експеримент засвідчив ефективність розроблених підходів у підготовці майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах на основі порівняння експериментальних та контрольних груп, що характеризують рівні професійної компетентності майбутнього педагога позашкільної освіти.

У процесі дослідження встановлено, що рівень підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах за знаннєвим, практичним та мотиваційним компонентом у експериментальних групах порівняно з контрольними суттєво вищий.

З метою перевірки результатів педагогічного експерименту проводилася статистична обробка та аналіз отриманих даних за методиками Крамера – Уелча та Вілкоксона – Манна Уїтні, що засвідчила достовірність даних.

Результати успішності студентів контрольної та експериментальної груп до початку і після закінчення експерименту представлені (рис. 2, 3, 4).

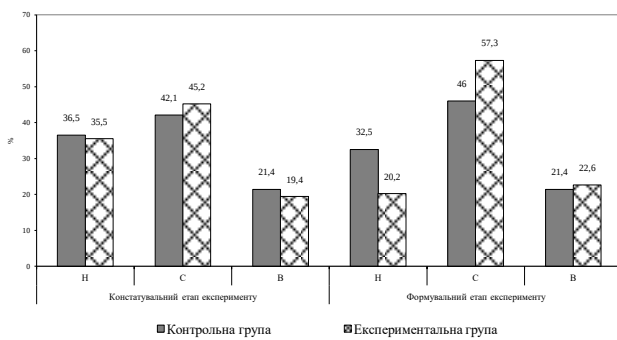

Рис. 2. Показники рівня професійної компетентності за знаннєвим компонентом

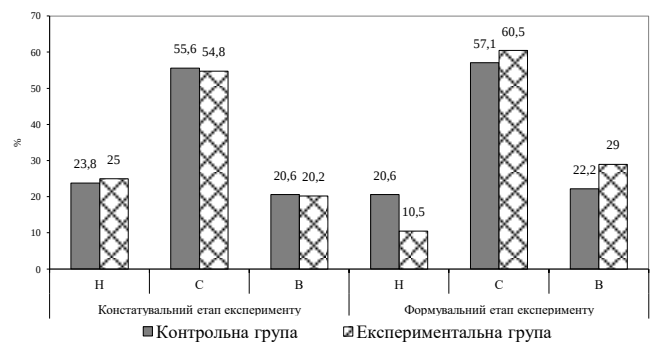

Рис. 3. Показники рівня професійної компетентності за практичним компонентом

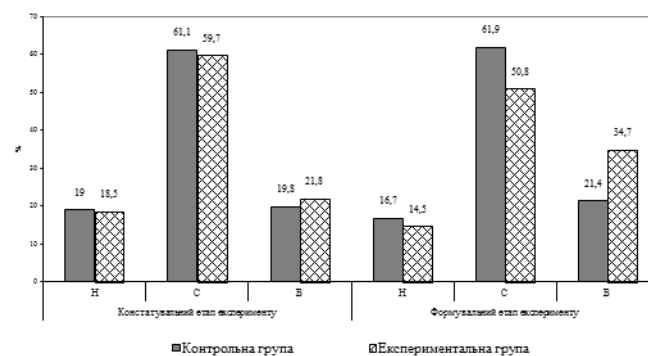

Рис. 4. Показники рівня професійної компетентності за мотиваційним компонентом

Таким чином, комплексний аналіз результатів дослідження підтвердили доцільність запропонованої структури і змісту підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах.

ВИСНОВКИ

1. Проаналізовано стан підготовки майбутніх педагогів системи позашкільної освіти у теорії і педагогічній практиці.

Встановлено, що проблема є актуальною. Важливість її розробки визначається розвитком системи позашкільної освіти, необхідністю підготовки педагогічних кадрів для позашкільних навчальних закладів.

Узагальнення теоретичних підходів і аналіз практики показали, що підготовка майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах – це цілеспрямований процес і результат здобуття кваліфікації за спеціалізацією «позашкільна освіта».

Дослідженням встановлено, що у сучасних умовах ключовою у підготовці майбутніх учителів технологій для системи позашкільної освіти є підготовка, що здійснюється за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальністю 014 Середня освіта. Трудове навчання і технології, спеціалізацією «позашкільна освіта».

2. Представлено історико-педагогічні аспекти підготовки майбутніх учителів технологій до роботи у позашкільних навчальних закладах у системі вищої освіти.

Розкрита діяльність вищих навчальних закладів щодо підготовки майбутніх учителів технологій до роботи у позашкільних навчальних закладах на прикладі Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.

Історико-педагогічний аналіз становлення і розвитку підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах показав її зв'язок з практикою позашкільної освіти, послідовність і системність.

На основі систематизації та узагальнення досвіду Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова щодо підготовки майбутніх педагогів позашкільної освіти виділено чотири етапи:

I етап – 20-30-ті рр. XX ст.–1976 р. – передумови здійснення цілісної підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах, відкриття позашкільного факультету (1930);

II етап – 1976–1993 рр. – відкриття факультету загальнотехнічних дисциплін (1976), становлення і розвиток підготовки вчителів загальнотехнічних дисциплін до роботи у позашкільних навчальних закладах;

III етап – 1993–2008 рр. – перейменування факультету загально-технічних дисциплін у педагогічно-індустріальний факультет (1993), потім – в Інститут гуманітарно-технічної освіти (2004), посилення уваги щодо підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах;

IV етап – 2008–2012 рр. – запровадження спеціалізації «позашкільна освіта», відкриття науково-дослідної лабораторії теорії і методики позашкільної освіти (2009);

V етап – 2012 р. – по тепер. час – здійснення системної підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах, відкриття першої в Україні кафедри позашкільної освіти (2012).

3. Визначена структура підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах.

З'ясовано, що особливе значення у підготовці майбутніх педагогів позашкільної освіти має 3-х рівнева структура підготовки, що включає такі рівні:

Перший рівень – інформаційний – 1–4 семестри – ознайомлення майбутніх педагогів позашкільної освіти з основами майбутньої професійної діяльності, навчальним матеріалом із загальноосвітніх дисциплін, формування у них початкових умінь і навичок.

Другий рівень – практичний – 5–8 семестри – конкретизація навчального матеріалу за спеціалізацією «позашкільна освіта», поглиблення майбутніми учителями технологій знань, вмінь та навичок педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах.

Третій рівень – фаховий – 9–12 семестри – профілізація підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах, подальше поглиблення навчального матеріалу, оволодіння системними знаннями, вміннями та навичками за спеціалізацією «позашкільна освіта».

4. У процесі дослідження розроблено зміст, форми та методи підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах.

Встановлено, що сучасний зміст підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах складається з чотирьох взаємозв'язаних структурних компонентів, а саме:

освітній компонент змісту підготовки, що базується на засвоєнні студентами сукупності загальноосвітніх, фундаментальних і фахових знань, основ позашкільної освіти та проектування педагогічного процесу в позашкільних навчальних закладах;

діяльний компонент змісту підготовки, що заснований на формуванні у майбутніх учителів технологій комплексу умінь і навичок організації та здійснення педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах;

творчий компонент змісту підготовки, що характеризує розширення досвіду творчої праці, розробку та виконання творчих завдань з питань позашкільної освіти, діяльності у позашкільних навчальних закладах;

мотиваційний компонент змісту підготовки, що виражає усвідомлене відношення майбутнього педагога позашкільної освіти до педагогічної діяльності, його ролі у вирішенні актуальних проблем підготовки підростаючого покоління.

При підготовці майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах поряд з класичними формами і методами роботи доцільним є використання інноваційних. Серед них: тренінги, індивідуальне консультування, проблемний семінар, творчо-самостійна робота, спецкурс-практикум, екскурсії, ділова гра, дослідницька робота, майстер-клас, творчі конкурси тощо.

5. Експериментально перевірено рівень підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах.

У процесі дослідження встановлено, що рівень підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах за знанням, практичним та мотиваційним компонентом у експериментальних групах порівняно з контрольними суттєво вищий.

Водночас, дане дослідження не претендує на вичерпне вирішення всіх питань підготовки учителів технологій. Подальшого дослідження потребують питання міжнародного досвіду підготовки майбутніх педагогів позашкільної освіти тощо.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ

Статті у наукових фахових виданнях

1. Шереметьєва С. Г. Підготовка майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах / С. Г. Шереметьєва // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. – Вип. 24 : зб. наук. ст. / за наук. ред. Л. Л. Макаренка. – К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2010. – С. 186–189.

2. Шереметьєва С. Г. Професійна підготовка учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах / С. Г. Шереметьєва // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. – Вип. 25 : зб. наук. ст. / за наук. ред. Л. Л. Макаренка. – К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2010. – С. 230–234.

3. Шереметьєва С. Г. Система підготовки учителів технологій / С. Г. Шереметьєва // Науковий вісник НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. – 2011. – Вип. 28 : зб. наук. ст. / за наук. ред. Л. Л. Макаренка. – С. 307–310.

4. Шереметьєва С. Г. Удосконалення структури і змісту підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах / С. Г. Шереметьєва // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. – Вип. 37 : зб. наук. ст. / за наук. ред. Л. Л. Макаренка. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. – С. 285–291.

5. Шереметьєва С. Г. Професійна підготовка майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності / С. Г. Шереметьєва // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. навч. пр. / [редкол.: Т. І. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. – Запоріжжя : КПУ, 2016. – Вип. 51 (104). – 568 с.

Статті у зарубіжних виданнях

6. Sheremeteva S. G. The content of teacher training technology / S. G. Sheremeteva // Topical questions of contemporary science: Collection of scientific articles. – Aspekt Publishing of Budget Printing Center, Taunton, MA 02780, United States of America, 2017. – P. 495–499.

Інші науково-методичні матеріали

7. Шереметьєва С. Г. Методична робота у позашкільних навчальних закладах : навч. прогн. / С. Г. Шереметьєва. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2015. – 24 с.

АНОТАЦІЇ

Шереметьєва С. Г. Підготовка майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах. – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.02 – теорія та методика навчання технологій. – Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ, 2017.

Дисертаційне дослідження присвячене проблемі підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах.

Розглянуто історико-педагогічні основи підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності, здійснено аналіз педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах. Окрему увагу приділено підготовці педагогів позашкільної освіти на прикладі Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.

Визначено структуру підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах. З'ясовано, що особливе значення займає професійна підготовка майбутніх педагогів, що

здійснюється за спеціалізацією «позашкільна освіта» і включає три рівні: перший (інформаційний), другий (практичний), третій (фаховий).

Розроблено сучасний зміст, форми та методи підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у позашкільних навчальних закладах.

Ключові слова: підготовка учителів технологій, вища освіта, вищі навчальні заклади, позашкільна освіта, позашкільні навчальні заклади.

Шереметьева С. Г. Подготовка будущих учителей технологий к педагогической деятельности во внешкольных учебных учреждениях. – Рукопись.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата педагогических наук по специальности 13.00.02 – теория и методика обучения технологий. – Национальный педагогический университет имени М. П. Драгоманова. – Киев, 2017.

Проанализировано состояние подготовки будущих педагогов системы внешкольного образования в теории и педагогической практике. Установлено, что проблема является актуальной. Важность ее разработки определяется развитием системы внешкольного образования, необходимостью подготовки педагогических кадров для внешкольных учебных учреждений.

С целью улучшения ситуации в кадровом обеспечении системы внешкольного образования в высших учебных учреждениях введена специализация «внешкольное образование».

Обобщение теоретических подходов и анализ практики показали, что подготовка будущих учителей технологий к педагогической деятельности во внешкольных учебных учреждениях – это целенаправленный процесс и результат получения квалификации по специализации «внешкольное образование».

Исследованием установлено, что в современных условиях ключевой в подготовке будущих учителей технологий для системы внешкольного образования является подготовка, которая осуществляется по отрасли знаний 01 Образование / Педагогика, специальности 014 Среднее образование. Трудовое обучение и технологии, специализации «внешкольное образование».

Представлены историко-педагогические аспекты подготовки будущих учителей технологий к работе во внешкольных учебных учреждениях в системе высшего образования.

Раскрыта деятельность высших учебных учреждений по подготовке будущих учителей технологий к работе во внешкольных учебных учреждениях на примере Национального педагогического университета имени М. П. Драгоманова.

Определена структура подготовки будущих учителей технологий к педагогической деятельности во внешкольных учебных учреждениях.

Выяснено, что особое значение в подготовке будущих педагогов внешкольного образования имеет 3-х уровневая структура подготовки, включающая следующие уровни:

Первый уровень – информационный – 1–4 семестр – ознакомление будущих педагогов внешкольного образования с основами будущей профессиональной деятельности, учебным материалом по общеобразовательным дисциплинам, формирование у них начальных умений и навыков.

Второй уровень – практический – 5–8 семестр – конкретизация учебного материала по специализации «внешкольное образование», углубление будущими учителями технологий знаний, умений и навыков педагогической деятельности во внешкольных учебных учреждениях.

Третий уровень – профессиональный – 9–12 семестр – профилирование подготовки будущих учителей технологий к педагогической деятельности во внешкольных учебных учреждениях, дальнейшее углубление учебного материала, овладение системными знаниями, умениями и навыками по специальности «внешкольное образование».

В процессе исследования разработано содержание, формы и методы подготовки будущих учителей технологий к педагогической деятельности во внешкольных учебных учреждениях.

Установлено, что современное содержание подготовки будущих учителей технологий к педагогической деятельности во внешкольных учебных учреждениях состоит из четырех взаимосвязанных структурных компонентов, а именно:

образовательный компонент содержания подготовки, основанный на усвоении студентами совокупности общеобразовательных, фундаментальных и профессиональных знаний, основ внешкольного образования и проектирования педагогического процесса во внешкольных учебных учреждениях;

деятельный компонент содержания подготовки, основанный на формировании у будущих учителей технологий комплекса умений и навыков организации и осуществления педагогической деятельности во внешкольных учебных учреждениях;

творческий компонент содержания подготовки, характеризующий расширение опыта творческой работы, разработку и выполнение творческих заданий по вопросам внешкольного образования, деятельности во внешкольных учебных учреждениях;

мотивационный компонент содержания подготовки, выражает осознанное отношение будущего педагога внешкольного образования к педагогической деятельности, его роли в решении актуальных проблем подготовки подрастающего поколения.

При подготовке будущих учителей технологий к педагогической деятельности во внешкольных учебных учреждениях наряду с классическими

формами и методами работы целесообразно использование инновационных. Среди них: тренинги, индивидуальное консультирование, проблемный семинар, творческая самостоятельная работа, спецкурс-практикум, экскурсии, деловая игра, исследовательская работа, мастер-класс, творческие конкурсы и тому подобное.

Экспериментально проверено уровень подготовки будущих учителей технологий к педагогической деятельности во внешкольных учебных учреждениях. Установлено, что уровень подготовки будущих учителей технологий к педагогической деятельности во внешкольных учебных учреждениях по знаниевому, практическому и мотивационному компонентам в экспериментальных группах по сравнению с контрольными существенно выше.

Ключевые слова: подготовка учителей технологий, высшее образование, высшие учебные учреждения, внешкольное образование, внешкольные учебные учреждения.

Sheremeteva S.G. Preparation of the future teachers of technology for teaching activities in after-school education. – Manuscript.

Dissertation for gaining the scientific degree of candidate degree of pedagogical sciences in specialty 13.00.02 – Theory and methods of technology training. – National Pedagogical M. P. Dragomanov University. – Kyiv, 2017.

The thesis is devoted to the issue of future technology teachers training to equip them to teach activities in after-school education.

Historical and pedagogical foundations of preparation of future teachers of technology for teaching activities, the analysis of after-school educational activities in schools were considered. The content of training future teachers of technology to educational activities was determined, forms and methods of training future teachers of technology for teaching activities in the after-school establishments were developed, the components to improve the quality of future teachers of technology were reviewed.

The method for improving the quality of training of future teachers of technology to educational activities, which is based on structural-component analysis of indicators of student academic achievements has been developed with the level of the developing of professional competence as selected evaluation criteria according to the following indicators: knowledge, practical, and motivational.

Key words: technology teacher training, higher education, higher education establishments, after-school education, after-school education establishments.